

Gyermekkori herefájdalom

Dr. Fathi Khaled PhD, gyermeksebész főorvos, Balassa J. Kórház, Gyermekosztály, Szekszárd

A cikk a Koraszülöttek lapja 2019/7 számában jelent meg

A váratlanul kialakuló herefájdalom hátterében leggyakrabban gyermekurologiai probléma áll. Nem könnyű feladat megállapítani a fájdalom igazi okát, mivel több kórkép is hasonló panaszokkal, tünetekkel járhat, és sokszor csak radiológiai vizsgálatok (pl. ultrahangvizsgálat) eredményei alapján dönthető el a háttérben rejlő ok. További nehézséget az okozza, hogy olykor a gyermek későn jelzi szüleinek a panaszait, tüneteit, - főként igaz ez serdülő fiúkra – mely a gyógyítás lehetőségeit sokszor hátrányosan befolyásolja, mivel egyes kórképek esetén nemcsak a napok, hanem az órák is számíthatnak. Gyakori kiindulási ok, a here sérülése, baleset, ütés, rúgás.

Herefájdalmat kísérő tünetek

A tünetek közül az első a fájdalom szokott lenni. A here és mellékhere fájdalma, nyomásérzékenység, a herezacskó egyik felének duzzanata, kifejezett érzékenysége, illetve bőrének szederjes vörössé válása. A fájdalom időnként oly heves is lehet, hogy a lágyékhajlatba vagy az alhasba is kisugározhat, és a vizsgálatnál gyermek az orvos kezét ellöki, nem engedi, hogy megtapintsa a herét. A duzzanat, a bőrpír mértéke is változó - a kisfokú duzzanattól egészen az olyan hatalmas méretet öltő elváltozásig, hogy már járni is alig tud a here fájdalma miatt a gyermek. Hirtelen jelentkező panaszok esetén nem szabad várni, hanem azonnal orvoshoz kell fordulni.

Herefájdalmat okozó kórképek

1. Herecsavarodás (Torsio testis)

Ez a kórkép akkor jön létre, ha a here a herénél található érnnyél körül megcsavarodik, a herét ellátó erek elzáródnak és a here vérkeringése megszűnik, a here néhány órán belül elhalhat. A herecsavarodás ezért mindenképpen sürgős ellátást igényel. Általában hirtelen jelentkező, kifejezett herefájdalom, hasfájás, hányás is előfordulhat. A pubertás korú gyermekek gyakran szégyenlősök, ezért panaszukat a hasi fájdalomként említik. Ezért rendkívül fontos minden hasfájás esetén a herezacskó vizsgálata is. Az elmulasztott vizsgálat, illetve ha a beteg késve jelentkezik az orvosnál, a here elhalhat. A here elhalása megelőzhető, ha a műtét késedelem nélkül, időben megtörténik, melynek során a herét az eredeti helyzetébe visszafordítjuk, és ebben az állapotban rögzítjük, az ismételt csavarodás elkerülése érdekében. Az ellenoldali herén megelőző jelleggel szintén rögzítést végzünk, mivel a csavarodásra való hajlam a másik oldalon is valószínűbb, így biztosítani tudjuk, hogy ne fordulhasson elő ugyanilyen kórkép a

másik herén is. A herecsavarodása gyakorlatilag bármely életkorban jelentkezhet, de leggyakrabban serdülő és újszülöttkorban fordul elő, amikor a herét függesztő képletek lazák.

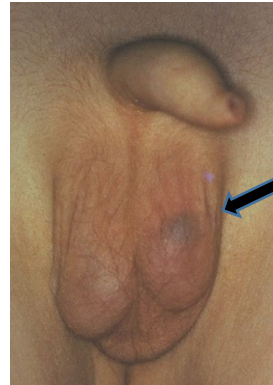
1. Infravaginalis torsio
(serdülőkorban)

2. Supravaginalis torsio
(újszülöttkorban), magával csavarja
a here belső burkát is.

2. Herefüggelék csavarodása (Morgagni-hydatida torsio)

A vékony nyélen lógó, 5-10 mm hosszúságú herefüggelék, melynek élettani jelentősége nincs, valamilyen ismeretlen okból (feltételezik, hogy hormonális változások következtében), leggyakrabban pubertás előtti korban (7-10 éves), megcsavarodik és fájdalmas hereduzzanatot

okoz. A herefájdalom, ami gyakran nem kifejezett, többnyire lassan, 1-2 nap alatt fejlődik ki. Ha rövid időn belül orvoshoz fordulnak a fájdalommal, a vizsgálat során a herezacskó felső részén, fájdalmas, kék színű, pontszerű képlet látható (blue dot). A diagnózist megnehezíti, ha a folyamat már több napos, mivel a here körül folyadék gyülemlik fel. Ha a panaszok nem kifejezettek műtét nélkül is meggyógyul, ágyynyugalom, rendszeres fájdalomcsillapítás

mellett. Néhány nap alatt nem enyhülő esetben, a műtétet mérlegelendő. A megcsavarodott herefűggelék sebészi eltávolítása kis megterhelést jelent, a gyermek már másnap gyógyultan távozik a kórházból.

1. Herefűggelék csavarodás

2. Blue dot

3. Heveny mellékhere gyulladás (Epididymitis)

A heregyulladás tünetei közé tartozik a fájdalom, az igen nagyfokú duzzanat, a ráncok elsimulása, a bőrpír, de általános tünetek is kísérhetik, mint például hőemelkedés vagy láz,

hányinger és hányás. A heveny mellékhere-gyulladás bakteriális fertőződés következtében jön létre, elsősorban serdülőkben. Kezelés antibiotikum, szigorú ágynyugalom valamint a here borogatásával és jegelés. A megfelelő kezelés hatására néhány nap alatt megszűnik a fájdalom és a láz, csökken a duzzanat.

Üzenet: Hangsúlyozni szeretnénk, hogy a hirtelen jelentkező here fájdalma, duzzanata és egyéb elváltozása esetén a szülők haladéktalanul hozzák el a gyermeküket gyermeksebészeti vizsgálatra, mivel a herecsavarodás esetén, az időben diagnosztizált és kezelt probléma, a here életképességé mentheti meg.